

Hogyan követelhetek kártérítést vagy egyéb jogorvoslatot/jóvátételt az elkövetőtől bírósági eljárás (büntetőeljárás) keretében, és kinek kell címezni a követelésemet?

Kártérítési keresetet kizárólag polgári bírósághoz nyújthat be. Büntetőeljárás során nem terjeszthet elő kártérítési keresetet, arra azonban van lehetősége, hogy büntetőbíróság előtt jogorvoslatot igényeljen.

A büntetőeljárás mely szakaszában kell előterjesztenem a kérelmet?

Polgári peres eljárás a folyamatban lévő büntetőeljárástól függetlenül kezdeményezhető az elkövetővel szemben. Arra azonban legyen figyelemmel, hogy a polgári peres eljárás a büntetőeljárás végleges befejeződéséig felfüggesztésre kerülhet. Amennyiben a kérelmét az elkövető elítélésével záruló büntetőeljárás befejeződését követően terjeszti elő, a polgári bíróság nem folytatja le újra a bizonyítási eljárást, hanem bizonyítottnak fogadja el a büntetőbíróság által megállapított tényállást.

Mire irányulhat a kérelmem, és hogyan kell előterjesztenem azt (fel kell-e tüntetnem a kár összértékét, és/vagy tételesen fel kell-e sorolni a veszteségeket, elmaradt hasznot és a kamatokat)?

A polgári bíróság előtt a ténylegesen elszenvedett veszteségek és az elmaradt haszon megtérítését is követelheti. Ennek során jelölje meg az elkövetőtől követelt összegeket, és fejtse ki, hogy mire vonatkoznak és miként számította ki őket.

Létezik-e speciális formanyomtatvány az ilyen kérelmekhez?

Nem létezik speciális formanyomtatvány az ilyen kérelmekhez.

Milyen bizonyítékokkal kell alátámasztanom a követelésemet?

Semmit nem kell bizonyítania, ha benyújtja a büntetőjogi felelősséget megállapító ítéletet. A polgári bíróságot köti a büntetőbíróság által megállapított tényállás. Ettől függetlenül követelhet magasabb kártérítési összeget, ebben az esetben azonban bizonyítania kell, hogy a követelése megalapozott. A követelése megalapozottságának bizonyítására tanúvallomást, valamint olyan dokumentumokat is becsatolhat, mint például számlák vagy vélemények.

Kell-e a bírósági illetéket fizetnem, vagy kapcsolódnak-e egyéb költségek a kérelmemhez?

Főszabály szerint meg kell fizetni a polgári peres eljárás kezdeményezésével összefüggő bírósági illetéket. Kérelmezhet azonban a bírósági költségek alóli mentességet, amennyiben bizonyítja, hogy azokat nem tudja megfizetni.

Kaphatok-e jogi segítséget az eljárás előtt és/vagy az eljárás folyamán? Akkor is, ha nem abban az országban élek, ahol az eljárás zajlik?

Amennyiben nem engedhet meg magának ügyvédet, kérheti, hogy a bíróság jelöljön ki Önnek képviselőt. Ennek érdekében nyújtson be kérelmet a bírósághoz, ezzel egyidejűleg pedig (speciális formanyomtatványon) szolgáltasson információt az anyagi helyzetéről.

Kártérítést abban az esetben is igényelhet, ha az állandó lakóhelye nem Lengyelországban található.

Melyek azok az esetek, amikor a büntetőbíróság nem fogadja be, vagy elutasítja a kérelmemet?

Kártérítési keresetet kizárólag polgári bírósághoz nyújthat be. A bíróság elutasítja a keresetet, ha nem tudja bizonyítani, hogy a kárt az elkövető okozta, vagy nem bizonyítja az elszenvedett kár mértékét. Amennyiben azonban csatolja a büntetőjogi felelősséget megállapító ítéletet, amelyben az elkövetőt elítélték, a polgári bíróság nem utasíthatja el a kérelmét.

Fellebbezhetek-e az ilyen határozattal szemben, vagy rendelkezésemre áll-e egyéb jogorvoslati/jóvátételi lehetőség?

Az elsőfokú **polgári bíróság** (*sąd cywilny I instancji*) határozatával szemben a másodfokú bírósághoz (*sąd II instancji*) nyújthat be fellebbezést. Amennyiben a képviselőtében nem jár el ügyvéd, a bíróság kioktatja a fellebbezés előterjesztésének módjáról.

A **büntetőeljárás** során az alábbi módokon igényelhet jogorvoslatot:

kérheti, hogy az elkövetőt kötelezzék kompenzációs intézkedésre (kötelezzék az okozott kár orvoslására vagy arra, hogy nyújtson kompenzációt az okozott sérelemért); amennyiben az elkövető fentiekre való kötelezése számottevő nehézségekbe ütközik, a bíróság ehelyett elrendelheti, hogy az elkövető fizessen kompenzációs kártérítést (*nawiązka*); az erre irányuló kérelmét szóban a tárgyaláson vagy írásban is előterjesztheti; a kérelmének helyt adnak, ha az elkövetőt elítélték, vagyis bűnösnek találták az Ön által elszenvedett kárt vagy sérelmet okozó bűncselekmény tekintetében;

amennyiben az elkövetőt elítélték és vele szemben felfüggesztett szabadságvesztés büntetést szabtak ki, a bíróság kötelezheti az elkövetőt, hogy részben vagy egészben orvosolja a bűncselekmény következtében Ön által elszenvedett kárt, kivéve, ha kompenzációs intézkedést rendeltek el;

ha az eljárást feltételelesen megszüntették, a bíróságnak az elkövetőt köteleznie kell a károk részben vagy egészben történő orvoslására.

Ha a bíróság megítélte számomra a kártérítést, hogyan biztosíthatom, hogy az az elkövetővel szemben végrehajtásra is kerüljön, és milyen segítséget kaphatok ennek biztosítása érdekében?

Amennyiben az elkövetőt kötelezték a károk orvoslására, a bíróság kézbesíti Önnek a határozat egy példányát. Ha az elkövető nem orvosolja a károkat és vele szemben felfüggesztett szabadságvesztés büntetést szabtak ki, kérheti, hogy a büntetést az elkövetővel szemben hajtsák végre.

Amennyiben a büntetőeljárást feltételelesen megszüntették és az elkövető nem orvosolja a károkat, az elkövetővel szemben az eljárás újraindítható, melynek során elítélhetik. A bíróság erről ülésen határoz, amelyen Ön is részt vehet.

A polgári bíróság kártérítést megítélő határozatát a végrehajtó hatóság, nevezetesen a bírósági végrehajtó (*komornik*) hajta végre.

Utolsó frissítés: 11/03/2019

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.